

การพัฒนาแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้*

THE DEVELOPMENT OF USING THE EDUCATIONAL INTERNAL QUALITY
ASSESSMENT RESULTS MODEL TO IMPROVE THE QUALITY OF
SOUTHERN WELFARE SCHOOLS

อัสสยช รัชพงษ์*, อนทัย ประสาน, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ

Assayut Rakpong*, Anotai Prasan, Prompillai Buasuwan

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: assayut1234@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ 2) เพื่อพัฒนาแบบ และ 3) ตรวจสอบรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน รูปแบบ การศึกษาวิจัย มีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการ ใช้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 45 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน หัวหน้างานวิชาการ 15 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพการศึกษา 15 คน ใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา 2) พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายใน ใช้การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และ 3) ตรวจสอบรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ รูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน สนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติ ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการมุ่งเน้นครูบุคลากร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการวิเคราะห์ การจัดการความรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการนำองค์กรและการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการสัมภาษณ์ เชิงลึก พบว่า ต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) การพัฒนาแบบ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบงานและกลไกวิธีดำเนินงาน และแนวการประเมินผลการใช้ 3) การตรวจสอบรูปแบบ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้ง 5 องค์ประกอบ

คำสำคัญ: รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้, ประเมินคุณภาพภายใน, โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

Abstract

Research aims to study 1) Current situation and needs in order 2) To develop a model and 3) Examine the model for using the results of internal quality assessment in developing the quality of schools. Research study design research was conducted in 3 steps: 1) Study the current situation

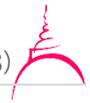
and needs using a target group of 45 people: 15 school administrators, 15 academic supervisors, and 15 teachers responsible for educational quality assurance. A questionnaire was used and in-depth interviews were conducted with 5 informants. Data were analyzed using percentages, means, and standard deviations, and content analysis. 2) Develop an internal quality assessment model using a seminar with 9 experts and content analysis. 3) Examine the model. The sample group was those involved in using the model, including 15 school administrators and focus groups of practitioners. A questionnaire was used to analyze the data for percentages, means, and standard deviations. The results of the research found that 1) The current situation was at a high level overall. The aspect with the highest average value was the focus on teachers and personnel. The aspect with the lowest average value was the focus on learners and stakeholders. Overall, the needs were at a high level. The aspect with the highest average value was the measurement and analysis, knowledge management. The aspect with the lowest average value was the organization leadership and the focus on learners and stakeholders. The results of the in-depth interviews revealed that the results of the internal quality assessment must be used to continuously develop the quality of students. 2) The development of the model has 5 components: principles, objectives, work systems and mechanisms, methods of operation, and guidelines for evaluating use. 3) The overall examination of the model found that it was feasible in practice, accounting for 100 percent of all 5 components.

Keywords: Model for Using Internal Quality Assessment Results, Internal Quality Assessment, School of Educational Assistance

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียมและจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการหรือกลไกที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดการรักษาปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2567) โดยเน้นการประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารและการบริการทางการศึกษาทั้งระบบ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และเชื่อถือคุณภาพของโรงเรียนระบบการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการทุกขั้นตอน มีการรักษา ปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานในทุกส่วนของโรงเรียนดำเนินการไปด้วยความราบรื่นมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล จึงเรียกว่าเป็นระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (Vroman, H. W. & Luchsinger, V. P., 1994) จากการสำรวจแนวคิดทฤษฎีที่สนับสนุนการดำเนิน

คุณภาพภายในให้เกิดประสิทธิผล พบว่า ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องใช้ผลการประเมินให้เป็นกระบวนการขับเคลื่อนในการทำงาน (สมชาย ว้ากิจเกษมสกุล, 2567) และเทคนิคการบริหารจัดการคุณภาพสมัยใหม่เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ (อำนาจ ธีระวนิช, 2565) โดยเฉพาะเกณฑ์รางวัลคุณภาพ แห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) โดยมีการนำองค์กร วางแผนเชิงกลยุทธ์ การวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้ มุ่งเน้นบุคลากร มุ่งเน้นการดำเนินการและผลลัพธ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) รวมทั้งการบริหารการเปลี่ยนแปลง และแนวคิดการบริหารจัดการในสถานศึกษาแบบร่วมคิดร่วมทำ น่าจะเป็นนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษาที่ควรได้รับการประยุกต์ใช้เพื่อช่วยทำให้คุณภาพของสถานศึกษาได้มาตรฐาน มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิผลสูงขึ้น อันจะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความมั่นใจต่อคุณภาพของสถานศึกษาสูงขึ้น

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาถือว่าเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยการดำเนินการต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายได้เข้ามากำหนดนโยบาย วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงให้สถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามวงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการทำงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าประสงค์ และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับการประกันคุณภาพภายในนั้น หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาใน 3 มิติ คือ ความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ความพยายามในการพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2567) จากการรายงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม พบว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมไปถึงโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ที่เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ยังมีการดำเนินการนำผลจากการประเมินภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ยังไม่เป็นไปตาม 7 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์จึงส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ยังไม่เกิดประสิทธิผลสูงสุด (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566)

อย่างไรก็ตามปัญหาของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้เป็นสิ่งท้าทายผู้บริหารมาตลอด ทุกยุคสมัยในการบริหารจัดการศึกษาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามุ่งสร้าง ความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ โดยเริ่มจากสถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าสภาพปัญหาและความต้องการ การดำเนินการ ระบบ

ประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้เพื่อหารูปแบบแนวทางการพัฒนาการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ และการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาค่าเน้นการประเมินคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี เป็นการนำเทคนิควิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเทคนิควิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมาผสมผสานกันโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นหลักซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกขั้นตอนดำเนินการ 3 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ เป็นขั้นตอนดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 45 คน คือ กลุ่มที่ 1 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน กลุ่มที่ 2 คือ หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 15 คน กลุ่มที่ 3 คือ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ในการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ จำนวน 3 คน ยกร่างรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ซึ่งพัฒนาจากการสังเคราะห์ขั้นได้ โดยอาศัยสาระความรู้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นในประเด็นความเหมาะสม (Appropriateness) และการสนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ 15 คน เพื่อตรวจสอบและ

ยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้โดยใช้ผลจากการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ จากการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ในภาพรวม

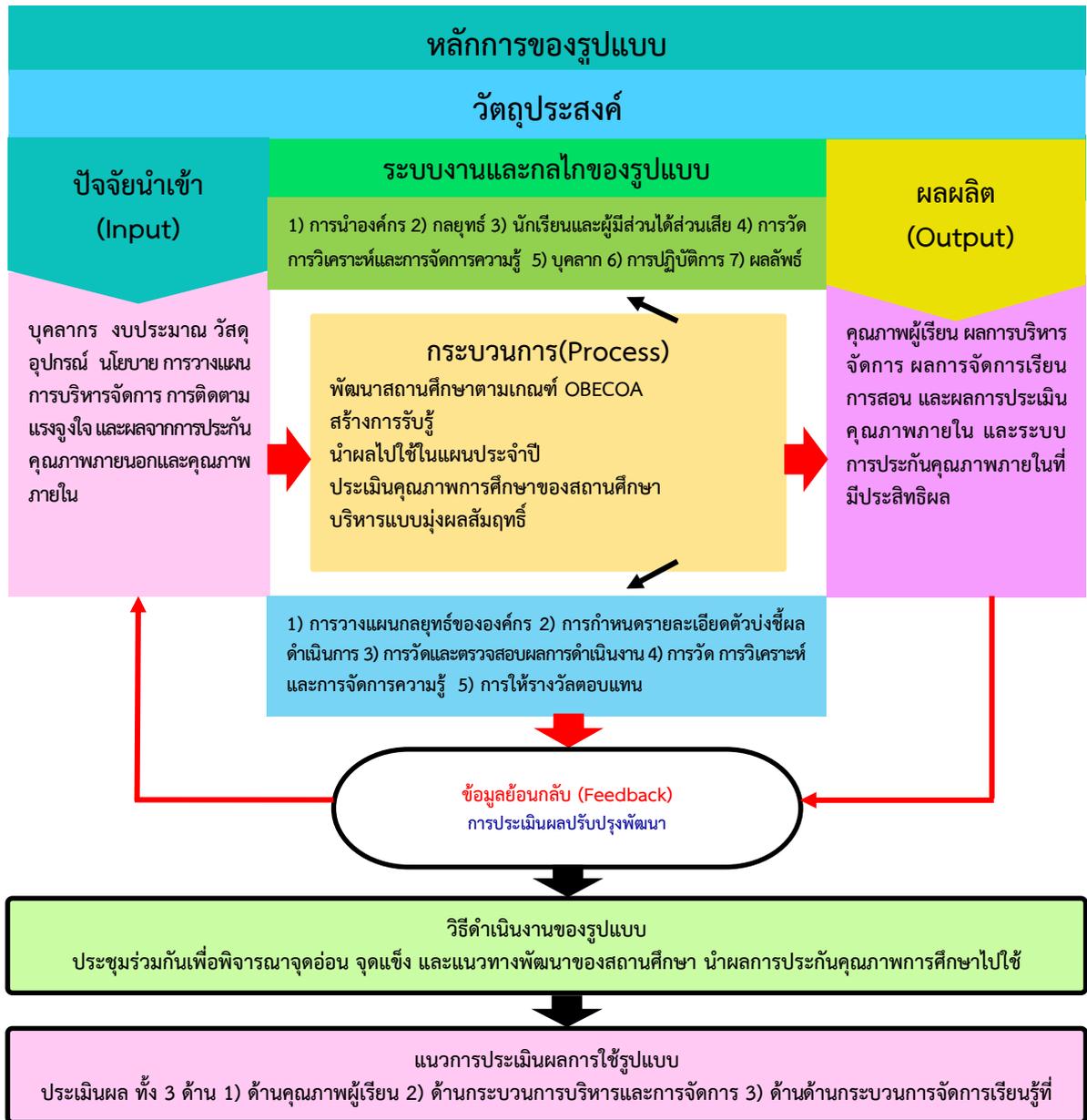
การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้	การนำไปใช้ในปัจจุบัน			ความต้องการนำไปใช้ในอนาคต		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การนำองค์กร	3.65	0.11	มาก	4.57	0.16	มากที่สุด
2. การวางแผนกลยุทธ์	3.85	0.15	มาก	4.59	0.16	มากที่สุด
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.62	0.13	มาก	4.57	0.19	มากที่สุด
4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.07	0.18	มาก	4.78	0.17	มากที่สุด
5. การมุ่งเน้นครูบุคลากร	4.17	0.15	มาก	4.72	0.18	มากที่สุด
6. การจัดการกระบวนการ	4.09	0.15	มาก	4.62	0.21	มากที่สุด
7. ผลลัพธ์	3.81	0.11	มาก	4.59	0.26	มากที่สุด
รวม	3.89	0.14	มาก	4.63	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมุ่งเน้นครูบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.17$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 3.62$)

และเมื่อพิจารณาความต้องการนำไปใช้ในอนาคต พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.57$)

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบและ 5) แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ ดังภาพที่ 1

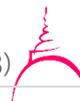
รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

ภาพที่ 1 รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

3. การตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ การสนทนากลุ่มของผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ การสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นในประเด็นความเป็นไปได้ (Feasibility) ของร่างรูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการพิจารณาความเป็นไปได้ของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้จากการสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

องค์ประกอบของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้	เป็นไปได้	ร้อยละ	เป็นไปได้ไม่ได้	ร้อยละ
1. หลักการของรูปแบบ	15	100.00	-	-
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	15	100.00	-	-
3. ระบบงานและกลไกของรูปแบบ	15	100.00	-	-
4. วิธีดำเนินงานของรูปแบบ	15	100.00	-	-
5. แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ	15	100.00	-	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ทุกองค์ประกอบ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ

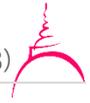
อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่แล้วจึงมีนำผลการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งรวมอยู่ในระดับมากเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสง่า จันทรวิเศษ ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวางแผน การจัดการนำและการควบคุมองค์การสำหรับใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผลจากการศึกษาความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ทุกโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากที่สุดจึงมีความต้องการการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีคุณภาพทุกด้านอยู่ในระดับมาก (สง่า จันทรวิเศษ, 2566) สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ โดยผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2560)

2. การพัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบและ 5) แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ ทั้งนี้ เป็นเพราะการพัฒนาคุณภาพการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ผู้วิจัยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา โดยมีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จึงทำให้การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้ความเหมาะสม ความถูกต้อง ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วิไลวรรณ นันตะ ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบนพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร พบว่า รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ด้านปัจจัยอื่น ได้แก่ งบประมาณในการดำเนินงาน และสถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท 4) กระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนวางแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน ขั้นตอนตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ ขั้นการพัฒนาและปรับปรุง และขั้นเตรียมรับการประเมินภายนอก 5) คุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และ คุณภาพการเรียนการสอน และ 6) ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาในพื้นที่สูงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพโดยรวมที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และการสนับสนุนแนะนำการช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด (วิไลวรรณ นันตะ, 2566)

3. การตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ ทั้งนี้ เป็นเพราะการพัฒนาคุณภาพการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ผู้วิจัยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ และขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ จึงทำให้การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้ความเหมาะสม ความถูกต้อง ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสง่า จันทรวิเศษ ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13 ผลการวิจัยพบว่า 2) รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13 ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม มีความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (สง่า จันทรวิเศษ, 2566) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพร กุมภา ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลวิจัยพบว่าการประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพด้านความถูกต้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด (เฉลิมพร กุมภา, 2563)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการมุ่งเน้นครูบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กรและการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในด้านสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ พบว่า การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในซึ่งรวมอยู่ในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ควรมีการวางแผนการบริหารโรงเรียนโดยให้ความสำคัญกับการนำองค์กรโดยมีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง และการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการรวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงที่มีผลมาจากนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการและส่วนแบ่งนักเรียนในพื้นที่บริการพัฒนากระบวนการทำงานของโรงเรียนให้มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกลยุทธ์ รวมทั้งทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งโรงเรียนควรร่วมมือกันพัฒนา E-Learning เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และมีการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การพัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 2.1) หลักการของรูปแบบ 2.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2.3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 2.4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบและ 2.5) แนวการประเมินผลการใช้รูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ ดังนั้น โรงเรียนควรนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการปฏิบัติจะทำให้บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติจะได้เห็นพัฒนาการของการทำงานอย่างเป็นระบบ และจะทำให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นในทุกปีการศึกษา 3) การตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ควรดำเนินการบริหารจัดการและบูรณาการให้สารสนเทศที่เป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้ถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไก และกระบวนการบริหารของรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมบรรลุวิสัยทัศน์และสามารถสร้างเอกลักษณ์ของสถานศึกษาได้ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้โรงเรียนได้นำรูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ไปใช้เพื่อให้โรงเรียนแต่ละแห่งได้ปรับเปลี่ยนตามความต้องการของโรงเรียนเพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน 2) สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพในกระบวนการบริหารและการจัดการเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 3) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ควรร่วมมือกันพัฒนาระบบในการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อแสดงถึงหลักการบริหารของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ให้อยู่ในระบบ online ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ประเมินภายนอกสามารถศึกษาและเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาได้ 5) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ควรร่วมมือกันพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีมาตรฐานและประเด็นการพิจารณาเป็นไปตามองค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ซึ่งจะทำให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและระบบการบริหาร

จัดการของสถานศึกษาบูรณาการเป็นแนวทางเดียวกัน และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมี การศึกษาวิจัยกลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้ 2) ควรมี การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพภายในโดยใช้เทคโนโลยี เพิ่มประสิทธิภาพ ของกระบวนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพร กุมภา. (2563). รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก. ใน ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วีไลวรรณ นันตะ. (2566). รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 9(2), 1-13.
- สง่า จันท์วิเศษ. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สมชาย ว้ากิจเกษมสกุล. (2567). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะความฉลาด ทางดิจิทัลของผู้เรียนทุกช่วงวัย : กรณีศึกษาของต่างประเทศและประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565 - 2568. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2567). เกณฑ์คุณภาพศึกษาเพื่อ การดำเนินการที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2567 - 2570. กรุงเทพมหานคร: กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2567). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2566). คู่มือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อำนาจ ชีระวนิช. (2565). การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Vroman, H. W. & Luchsinger, V. P. (1994). Managing Organization Quality. New York: IRWIN.